

МРС 10: Догађаји после извештајног периода – Илустративни примери

Догађаји после извештајног периода су повољни или неповољни догађаји који настају између краја извештајног периода и датума када су финансијски извештаји одобрени за објављивање. Могу се идентификовати две врсте ових догађаја:

- а) Догађаји који пружају доказе о околностима које су постојале на крају извештајног периода (корективни догађаји после извештајног периода); и
- б) Догађаји који указују на околности које су настале после извештајног периода (некорективни догађаји после извештајног периода).

Одобрење за објављивање настаје када директори компаније имају ревидиране финансијске извештаје и онда наложе да финансијски извештаји буду објављени власницима и осталим заинтересованим странама. Догађаји после извештајног периода укључују све догађаје до дана када су финансијски извештаји одобрени за објављивање, чак и ако ови догађаји настану након јавног објављивања добитних остварења и осталих изабраних финансијских информација.

Ентитет ће прилагодити износе признате у његовим финансијским извештајима како би они рефлектовали корективне догађаје после извештајног периода.

Ентитет неће прилагодити износе признате у његовим финансијским извештајима како би они рефлектовали некорективне догађаје после извештајног периода.

Примери корективних и некорективних догађаја

Пример 1

Финансијска година ентитета Д се завршава 31. Децембра. 20 Децембра 2019 ентитет Д постаје тужена страна у судском спору са купцем који је тужио ентитет Д због испоручених производа у својој тужби купац оспорава ваљаност састојака који су укључени у производе произведене од стране ентитета Д. Ови производи су испоручени у Октобру 2019. Рочиште је одржано 22. Децембра 2019, али је судија одлучио да ће пресуду донети 8 Јануара 2020. 8 Јануара је донета пресуда у корист купца по којој он има право на одштету од 100.000 евра.

Решење примера 1

Према параграфу 9 (а) МРС 10 ово је корективни догађај. Догађај се десио током извештајног периода а решење судског спора након извештајног периода којим се потврђује да је ентитет Д имао садашњу обавезу на крају извештајног периода. Ентитет Д коригује сва претходно призната резервисања која се односе на тај судски спор, у складу са МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, или признаје ново резервисање.

Пример 2

Ентитет Д има инвестицију чија је фер вредност на 31. Децембар 2019 1.000.00 € и том износу је исказана у његовим финансијским извештајима на дан 31. Децембар 2019.

Као последица континуиране рецесије вредност опада и она 15. Јануара 2020 износи 900.000 €.

Решење примера 2

Према параграфу 11 из МРС 10 ово је некорективни догађај. Пад фер вредности се не односи на стање инвестиције на крају извештајног периода, већ одражава околности које настају у наредном периоду. Према томе ентитет Д, не коригује износ инвестиције признат у његовим финансијским извештајима. Исто тако ентитет не ажурира износ инвестиције обелодањен на крају извештајног периода, али ће можда бити потребна додатна обелодањивања.

Пример 3

8 Јануара 2019 један од рачуновођа ентитета Д је изненада напустио компанију. Накнадном истрагом је откривено да је овај запослени подизао новац са текућег рачуна за себе помоћу фалсификоване фактуре за закуп. Откривено је да је то био износ од 86.000 €. Уз помоћ полиције, рачуновођа је ухапшен и он је вратио новац 18 Јануара 2020.

Решење примера 3

Према параграфу 9 (е) из МРС 10, ово је корективни догађај. Откривена превара показује да су финансијски извештаји некоректни и потребно је прилагођавање финансијских извештаја за релевантни извештајни период тј. за годину која се завршава 31. Децембра 2019. На крају године, трошкови закупнине су прецењени и салдо на текућем рачуну је потцењен, и то је потребно кориговати како би тачно одражавало стање на крају године.

Пример 4

10 Јануара 2020 Ентитет Д је продао неке залихе за 80.000 €. Ове залихе су биле укључене у стање залиха на крају године по набавној вредности од 100.000 €.

Решење примера 4

Према параграфу 9 (b ii) из МРС 10 ово је корективни догађај. Продаја залиха после извештајног периода може пружити доказе о нето остваривој вредности залиха на крају извештајног периода. Нето остварива вредност залиха почетком Јануара 2020 је 80.000 € а њихова књиговодствена (набавна) вредност на 31 Децембар је била 100.000 €. Користећи правило из МРС 2 да се залихе одмеравају по нижем износу од набавне вредности (цене коштања) или нето оствариве вредности у финансијским извештајима у оквиру позиције залиха треба да буде укључен износ од 80.000 €, и због тога финансијски извештаји морају бити кориговани како би одражавали ову промену.

Пример 5

Купац према којем је ентитет Д имао потраживања на крају године у износу од 5.000€ је 5 Јануара прогласио стечај. Ентитет Д нема никакве изгледе да наплати било који износ по основу овог потраживања.

Решење примера 5

Према параграфу 9 (б и) из МРС 10 стечај купца који настане после извештајног периода обично потврђује да је на крају извештајног периода дошло до умањења кредитне способности купца. Ентитет Д треба да прилагоди књиговодствену вредност потраживања. Ово је корективни догађај после извештајног периода и потребно је да буде приказан у финансијским извештајима за годину која се завршава 31 Децембра 2019.

Дивиденде

Ако ентитет објави дивиденде за расподелу власницима инструмената капитала (као што је дефинисано, у МРС 32 Финансијски инструменти: презентација) после извештајног периода, ове дивиденде не треба признати као обавезе на крају извештајног периода. Ако су дивиденде, објављене после извештајног периода, али пре него што су финансијски извештаји одобрени за објављивање, ове дивиденде се не признају као обавезе на крају извештајног периода, јер у то време није постојала обавеза. Такве дивиденде се обелодањују у напоменама у складу са МРС 1 Презентација финансијских извештаја.

Пример 6

Дивиденда од 40.000€, се односи на финансијску годину која се завршава 31 Децембра 2019, је објављена у Јануару 2020, и плаћена 18. Јануара 2020. Рачуновођа укључује дивиденду у финансијске извештаје за годину која се завршава 31. Децембра 2019.

Решење примера 6

Према параграфу 12 из МРС 10 ако ентитет објави дивиденду власницима власнички инструмената капитала после извештајног периода, неће признати ове дивиденде као обавезе на крају извештајног периода. Због тога рачуноводствени третман је некоректан, и рачуновођа треба да укине ову трансакцију и укључи дивиденду у финансијске извештаје за годину која се завршава 31. Децембра 2020.

Начело сталности пословања (going concern)

Ентитет неће припремати његове финансијске извештаје по начелу сталности пословања ако менаџмент одреди после извештајног периода да намерава да ликвидира ентитет или да ентитет престаје са пословањем, односно да нема реалну алтернативу да поступи другачије.

Дисторзија у добитним остварењима и финансијској позицији, после извештајног периода може указивати да је потребно да се размотри да ли је претпоставка о сталности пословања још увек одговарајућа. Ако начело сталности пословања није више одговарајуће Стандард захтева фундаменталну промену у основама рачуноводства а не да се коригују износи признати по оригиналним основама рачуноводства.

МРС 1 захтева специфична обелодањивања ако:

1. Финансијски извештаји се не припремају по начелу сталности пословања; или

2. Менаџмент је свестан материјалних неизвесности повезаних са догађајима и околностима који могу проузроковати значајну сумњу око способности ентитета да настави да послује у предвидљивој будућности. Догађаји и околности који захтевају обелодањивања могу настати после извештајног периода.

Обелодањивање

Ентитет обелодањује датум када су финансијски извештаји одобрени за објављивање, као и то које дао то одобрење. Ако власници ентитета или друга лица имају овлашћење да мењају финансијске извештаје након њиховог објављивања ентитет обелодањује ту чињеницу. Важно је да корисници знају када су финансијски извештаји одобрени за објављивање, због тога што финансијски извештаји не приказују догађаје после тога дана.

Ако ентитет прими информације после извештајног периода о околностима које су постојале на крају извештајног периода, он треба да ажурира обелодањивања која се односе на ове околности у светлу нових информација. Пример за ово је када постану расположиви докази после извештајног периода о потенцијалним обавезама које постоје на крају извештајног периода. Уз разматрања да ли треба признати или променити резервисања према MPC 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина ентитет ажурира његова обелодањивања о потенцијалним обавезама у смислу нових доказа.

Обелодањивање: Некорективни догађаји

Ако су некорективни догађаји после извештајног периода материјално значајни њихово необелодањивање би могло утицати на економске одлуке које корисници доносе на основу финансијских извештаја. У складу са тим ентитет обелодањује следеће информације за сваку материјално значајну категорију некорективних догађаја после извештајног периода:

- а) Природу догађаја; и
- б) Процену његовог финансијског ефекта или напомену да се таква процена не може извршити.

Типични примери материјалних некорективних догађаја после извештајног периода за које треба извршити обелодањивања:

1. Значајна пословна спајања и расходовање главног зависног ентитета;
2. План престанка пословања или реструктурирања пословања;
3. Важних набавки имовине или уништења главног производног постројења у пожару након извештајног периода;
4. Важних трансакција са обичним акцијама;
5. Неубичајено велике промене цена имовине или девизних курсева после извештајног периода;
6. Промене пореских стопа или пореских закона који су ступили на снагу или су најављени после извештајног периода, а који значајно утичу на садашња и одложена пореска средства и обавезе.
7. Преузимања значајних обавеза или потенцијалних обавеза, на пример, објављивања значајних гаранција; и

8. Почетак судске парнице који настаје искључиво ради догађаја насталих после извештајног периода.¹

Приредио: Драженко Лукач

---

¹ Извор: CPA Ireland